

PROGRAMMA

4C/ID Gebruikersdag 22 april 2022

Locatie

Leiden Bètaplein

Bètaplein 18
2321 KS Leiden

OVERZICHT

Tijdvak	Onderdeel
09:45 - 10:10	Ontvangst met koffie en thee
10:15 - 11:15	Hoofdlezingen
11:30 - 13:00	Blok A: parallelsessies
13:00 - 14:30	Lunch
14:30 - 16:00	Blok B: parallelsessies
16:00 - 16:30	Plenaire afsluiting
16:30	Borrel

Programma is onder voorbehoud.

Laatst bijgewerkt: 23 maart 2022

Keynotes

10:15 – 10:45

Locatie:

<p>Keynote Jeroen van Merriënboer Maastricht University</p>	<p>Leertaken: Vooraf-geproduceerd, praktijk-geselecteerd, of zelf-geconstrueerd?</p> <p>In een 4C/ID-onderwijsblauwdruk vormen leertaken de ruggengraat van het onderwijs. Dikwijls worden deze leertaken vooraf geproduceerd, zodat een gevarieerde set taken op het juiste complexiteitsniveau en met de juiste mate van ondersteuning en begeleiding aan studenten kan worden aangeboden. Maar daarnaast kan ook gebruik gemaakt worden van professionele taken in de beroepspraktijk of van leertaken die studenten zelf aandragen. Als studenten – bijv. tijdens stages -- werkzaam zijn in de beroepspraktijk kunnen taken worden geselecteerd uit alle voor handen zijnde taken, zodat de taakcomplexiteit en ondersteuning/begeleiding aansluiten op hun leerbehoeften (bijv. taakuitvoering observeren, deels zelf doen onder directe supervisie, zelf doen met supervisie op afstand etc.). Ook kunnen studenten of andere partijen zelf leertaken aandragen, waarvoor dan door een supervisor gecontroleerd moet worden of deze passen binnen het beoogde complexiteitsniveau en de benodigde ondersteuning en/of begeleiding bieden. In deze presentatie zal ik ingaan op de voor- en nadelen van de verschillende benaderingen.</p>
<p>Keynote Klaske Apperloo mboRijnland</p>	<p>4C/ID bij mboRijnland: leerdoelgericht werken.</p> <p>In het 4C/ID-model worden prestatiecriteria geformuleerd om duidelijk te maken waar de student naar toe werkt en om te bepalen of de student de leertaak goed uitvoert. Daarnaast helpt het de student om te reflecteren op de taak die hij uitgevoerd heeft. In deze keynote nemen we u mee hoe docenten en studenten bij College Start Up bij mboRijnland werken met leerdoelen en bijbehorende criteria in het licht van gepersonaliseerd leren en de rol van begeleiding hierbij.</p>

Expertsessies

<p>Meet the Expert Jeroen van Merriënboer Maastricht University Ruimte: volgt Capaciteit: 15 deelnemers</p>	<p>In deze sessie schuift u aan tafel bij Jeroen van Merriënboer en mag u hem het hemd van het lijf vragen. Maximaal 15 deelnemers. Geen uitgebreide voorbereiding, geen presentatie, geen microfoons. Gewoon een ongedwongen gesprek waarin alle deelnemers de mogelijkheid hebben om vragen te stellen en te discussiëren over 4C/ID, onderwijs, en onderwijsonderzoek.</p>
<p>Intervisiesessie / Meet the Expert Liesbeth Kester Utrecht University Ruimte: volgt Capaciteit: 12 deelnemers</p>	<p>In deze intervisiesessie gaat u in een kleine groep (max 12 deelnemers) een twee- of drietal casussen uit de praktijk bespreken onder leiding van een 4C/ID expert. Samen met de groepsleden bespreekt u een probleem dat wordt ingebracht door één van de deelnemers en voorziet u elkaar van feedback en advies om tot een mogelijke oplossing van dat probleem te komen.</p>

Interactieve sessies

<p>Gwen Weeldenburg, Bart Raijmakers, Fontys Sporthogeschool Eindhoven Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>Het ontwerpen van een betekenisvol en uitdagend curriculum voor leraren lichamelijke opvoeding in opleiding. Gestimuleerd en geïnspireerd door bevindingen binnen ons eigen opleidingsinstituut en de ontwikkelingen om ons heen, stelden we onszelf als opleiding een aantal jaren geleden een doel: het ontwerpen van een nieuw curriculum dat de betrokkenheid, zelfregulatie en motivatie van studenten meer zou stimuleren. Een curriculum dat meer betekenisvol, consistent en studeerbaar zou zijn en waarin de transfer van de opleidingspraktijk naar de authentieke beroepspraktijk groter zou zijn. Aan de hand van het 4C/ID-model hebben we een nieuw curriculum weten te ontwerpen dat in grote mate tegemoetkomt aan onze wensen en doelen. Inmiddels is het nieuwe curriculum volledig geïmplementeerd en volgen al onze bachelorstudenten het vernieuwde onderwijs. Onderwijs waarin een thematische werkwijze wordt gehanteerd en de authentieke beroepspraktijk centraal staat. Onderwijs dat gericht is op de ontwikkeling van complexe vaardigheden, waarin op een interdisciplinaire wijze ondersteuning wordt geboden bij het werken aan leertaken en waarin middels het hanteren van activerende didactische werkvormen en (formatieve) evaluatieactiviteiten de betrokkenheid en zelfregulatie van studenten wordt gestimuleerd. In onze sessie geven we de deelnemers op een interactieve wijze een inkijk in ons nieuwe opleidingsprogramma. We nemen de deelnemers graag mee in ons ontwerpproces en delen middels do's en don'ts onze ervaringen. Na onze presentatie gaan we graag met de deelnemers in gesprek en wordt ruimte gecreëerd voor discussie en het uitwisselen van kennis, inzichten en ervaringen tussen de deelnemers.</p>
<p>Christel Wolterinck, Marieke van Geel</p>	<p>Ontwerp en implementatie training formatief toetsen voor docenten in het voortgezet onderwijs</p>

<p>University of Twente Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>Door middel van Formatief Toetsen (FT) in de les kunnen docenten en leerlingen beter sturing geven aan het onderwijsleerproces waarbij een brede variatie aan toetsen gebruikt wordt gedurende de dagelijkse lespraktijk. Uit onderzoek blijkt dat dit een positief effect kan hebben op leerprestatie en leermotivatie van leerlingen. Het effectief kunnen inzetten van FT in de klas vereist specifieke docentvaardigheden, zo moeten zij data verzamelen, analyseren, interpreteren én op basis hiervan beslissingen maken voor vervolgcities. Om docenten te ondersteunen bij het ontwikkelen van de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor FT, is er een docententraining ontwikkeld aan de hand van het 4C/ID-model. Door middel van een cognitieve taakanalyse is in kaart gebracht wat docenten moeten kennen en kunnen. De resultaten van deze gedetailleerde analyse van het denken en handelen van experts (om zichtbaar te maken welke competenties vereist zijn en op welke wijze deze gecoördineerd worden ingezet) vormde de basis voor het ontwerp van een professionaliseringstraject. Dit professionaliseringstraject is in schooljaar 2018-2019 uitgevoerd (met in totaal 12 docenten) en onderzocht op tevredenheid en bruikbaarheid. Nu in schooljaar 2019-2020 wordt het professionaliseringstraject opnieuw uitgevoerd waarbij docenten Nederlands, Engels en Scheikunde in het voortgezet onderwijs een jaar lang worden begeleid bij het ontwikkelen van hun vaardigheden. De effecten van deze training worden onderzocht op docentniveau (n=80) en leerlingniveau (n=1400) bij aanvang en afloop van de training. In deze presentatie wordt kort uitgelegd hoe de taakanalyse is aangepakt en hoe resultaten hebben geleid tot de trainingsblauwdruk. We gaan dieper in op de implementatie van deze training, en de wijze waarop de verschillende componenten uit het 4C/ID-model bijdragen aan de (volgens deelnemers) ervaren effectiviteit van de training.</p>
<p>Serge de Beer LearningTour Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>4C/ID voor het trainen van robots en robotgebruikers Bij Aventus (een ROC in Apeldoorn) speelt vooral het geduldige karakter van de robot een belangrijke rol in de beslissing om met deze technologie te gaan werken. Zij willen experimenteren met de inzet van robots bij het leren rekenen. Voor veel van hun studenten is dit een grote uitdaging en docenten hebben geen tijd om elke student individueel te begeleiden. Om dit optimaal vorm te kunnen geven, moeten zowel de robots als de docenten worden getraind. Om het leerproces van de robot en mens goed op elkaar af te stemmen is het van belang om één taal te spreken. Hierdoor kunnen eindgebruikers en technici dichter bij elkaar komen. 4C/ID is daar een heel geschikte methode voor. In deze sessie zullen de deelnemers kennismaken van de toepassing van 4C/ID in dit project en gaan zij zelf een aantal robot/docent vaardigheden uitwerken.</p>
<p>Brigitte Schallenberg-Jongen, Anna Heuts Zuyd Hogeschool Ruimte: volgt</p>	<p>Een stevig fundament! Of niet? De Hogere Juridische Opleiding – voorloper van de huidige HBO-Rechten opleiding van Zuyd Hogeschool - is tijdens een hersteltraject in 2013 begonnen met het ontwerpen van een volledig nieuw curriculum. Doel was om een curriculum te ontwerpen dat meer betekenisvol is en waarbij studenten aangezet worden tot</p>

<p>Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>actief en samenwerkend leren. Vanaf september 2014 is gefaseerd uitvoering gegeven aan het nieuwe onderwijsprogramma. Op een stevig fundament is een mooi innovatief huis gebouwd en de bewoners zijn erin betrokken. Eerst nog onwennig, maar inmiddels denken de gebruikers te weten hoe ze de ruimtes in het huis moeten gebruiken. Sommige ruimtes worden zelfs al anders ingericht. Maar is dat wel nodig? Te veel veranderingen tasten mogelijk het fundament aan. Is het niet beter dat we de gebruikers leren hoe ze zich binnen de ruimtes moeten bewegen? Een heel belangrijke gebruiker van ons innovatieve huis is de docent. De rol van deze docent is behoorlijk veranderd. Daar waar de docent in het verleden vooral de overdrager van kennis was, vervult deze docent nu een rol binnen het ontwerpen, implementeren en uitvoeren van het onderwijs. En dat levert behoorlijk wat uitdagingen op. Tijdens deze sessie nemen wij jullie op een interactieve wijze mee in het ontwerp-, implementatie- en uitvoeringsproces. We zoomen daarbij vooral in op de rol van de docent.</p>
<p>Joke Sinke-Verzaal, Lotte de Ruiter mboRijnland Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>Beschrijving volgt. Thema: mbo. Het 4C/ID model is een ontwerpmodel, maar heeft ook een doorvertaling naar wat er in de klas gebeurt. In deze workshop laten wij zien hoe we deze doorvertaling hebben gemaakt en hebben gekoppeld aan andere belangrijke pedagogische- didactische uitgangspunten. Samen verkennen hoe we het handelingsrepertoire van docenten kunnen versterken op gebied van 4C/ID.</p>

<p>Riet Vanfleteren KU Leuven Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>De implementatie van het 4C/ID-model bij het aanleren van complexe psychomotorische vaardigheden. In bedrijven worden tal van complexe psychomotorische vaardigheden verworven, doorgaans via ‘hands on’ onderwijs aan individuen of kleine groepen. Echter, het inplannen van lessen is vaak ingewikkeld gezien de meeste bedrijven over grote groepen werknemers beschikken met daarenboven een verschillend werkrooster. Een mogelijke oplossing is onderwijs via interactieve online leeromgevingen waarbij rekening gehouden wordt met de aanwezige kwantiteit, werkbelasting en individuele tijdsplanning van de werknemers. Om een leertaak kwalitatief te kunnen uitvoeren, dient de lerende te beschikken over zowel relevante kennis, vaardigheden als attitudes. Bij het aanleren van een nieuwe leertaak, zoals bijvoorbeeld een slachtoffer in stabiele zijligging plaatsen, zal hij deze competenties dus allemaal moeten verwerven. Het is reeds bewezen dat onderwijs een voordeel haalt uit instructiemodellen en leeromgevingen die zich focussen op al deze competenties. Het 4C/ID-model is een voorbeeld van zo’n ontwerpmodel. De leeromgeving die aangeboden wordt via dit online leerplatform is bedoeld voor bedrijfseerstehulpverleners en bestaat uit meerdere taakklassen. Er werd telkens vertrokken vanuit authentieke situaties gericht op het verwerven van psychomotorische vaardigheden binnen EHBO. In deze sessies wordt u meegenomen doorheen het ontwikkelproces. Concreet zal er worden toegelicht hoe de leerinhouden vertaald werden naar een 4C/ID-gebaseerde online leeromgeving, benadrukken we de vier componenten (leertaken, ondersteunende informatie, procedurele informatie en deeltaakoefeningen) en bespreek ik welke specifieke uitdagingen dit met zich meebracht. Mijn verdere doctoraatsonderzoek zal handelen over de invloed van learner control en zijn relatie tot expertise en zelf-gereguleerd leren bij het online aanleren van complexe psychomotorische vaardigheden via het gebruik van de 4C/ID-gebaseerde leeromgeving (a.d.h.v. log-data). Ook vragen omtrent dit onderzoek kunnen gesteld worden tijdens of na de sessie.</p>
<p>Gerjan Willems, Jos Simons Maastricht University Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>Het m.b.v. 4C/ID begeleiden van de transitie van > 800 zorgprofessionals naar een nieuw HIGH-TEC operatiekamercomplex Vorbereidend op de ingebruikname van een nieuw HIGH-TEC OK complex in het Maastricht UMC+ is er in 2017 een intensief trainings- en assessmentprogramma ontwikkeld. Om de hele transitie naar de nieuwe afdeling te trainen en te begeleiden werd er een werkplekgericht trainingsprogramma ontwikkeld. Het ontwikkelproces heeft plaatsgevonden in nauwe samenwerking met de verschillende gebruikersgroepen, Medische technologie organisatie, het Facilitair Bedrijf en de Maastricht UMC+ Academie. Met het programma ondersteunden we met z’n allen de transitie van de oude- naar de nieuwe werkomgeving ten faveure van patiënt, medewerker en organisatie. Het 4C/ID trainingsprogramma kenmerkte zich door een 4 fasen aanpak: Fase 1: het trainen van deeltaken op de werkplek Fase 2: het trainen van hele taken op de werkplek</p>

	<p>Fase 3: het borgen van de resultaten van de deeltaak en hele taak trainingen op de werkplek (lang termijn investering)</p> <p>Fase 4: het ontwerpen van performance support systemen (JIT) om m.n. deeltaken te ondersteunen</p> <p>Doelstelling van deze aanpak was dat binnen het MUMC+ een zo kwalitatief, effectief en veilig mogelijk perioperatief proces voor zowel de patiënt, medewerker als de organisatie werd en wordt vormgegeven. De fases 1 & 2 vormden de trainingselementen welke initieel gevolgd dienden te worden, fase 3 en 4 verzorgd de borging van het geleerde voor de toekomst. In deze interactieve sessie zullen we samen de diverse elementen van het programma ontleden met als doel waarom er bepaalde keuzes wel of niet gemaakt zijn, afgezet tegen de zuivere whole task (4C/ID) theorie. Ook zullen we gaan kijken naar de variabelen die uiteindelijk niet onder controle kregen en de meting die we vooral op procesniveau hebben verricht om het hele proces uiteindelijk een iteratief karakter te geven.</p>
<p>Kasper Sloot, Bert Slotboom Consortium Beroepsonderwijs Ruimte: volgt Capaciteit: 30 deelnemers</p>	<p>Het consortium beroepsonderwijs ontwikkelt voor veel opleidingen beroepsgerichte projectwijzers. Allen volgens het 4C/ID model. In de workshop laten twee opleidingen zien waar de verschillen zitten. Vanuit de opleidingen Bouwkunde en LAB zullen Kasper Sloot en Chantal Jansen hun ervaringen (en worstelingen) delen. U kunt denken aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Wat is de invloed van product- vs procesgerichte onderdelen van de opleiding? · Wat is een passende begeleiding om het 4C/ID model te laten renderen? · Wat is het cement binnen het 4C/ID model? <p>Een workshop waar ook uw ervaringen leiden tot een blauwdruk om mee aan de slag te gaan.</p>